

ТЕОРЕТИЧНА СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ «ОСНОВНІ ЗАСОБИ»

Виробнича діяльність підприємства починається лише при наявності в обліку основних засобів: починаючи від будівель та споруд, де усе відбувається, закінчуючи інструментами та приладами, які використовуються у виробництві. Організація обліку основних засобів з кожним роком зазнає незначних змін. Це обумовлено їх складною структурою та виникненням нових способів ефективного використання у процесі експлуатації.

Протягом конкретного періоду використання основні засоби зношуються, таким чином зменшується їх первісна вартість, а за допомогою нарахування амортизації частина вартості переноситься на продукт, який виготовляється за допомогою цих засобів. Основні засоби мають безпосередній вплив на виготовлену продукцію, чи послуги, які надаються. Тому чим ефективніше використовуються основні засоби, тим більший прибуток буде від виробничої діяльності.

Першочерговим документом, який розкриває методологічні засади формування інформації про основні засоби, в Україні є – Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» [1]. Згідно цього положення, основні засоби – матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання їх у процесі виробництва / діяльності або постачання товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року (або операційного циклу, якщо він довший за рік) [1].

Незважаючи на законодавчі визначення терміну, деякі вчені-економісти мають свою думку з приводу цього терміну, через те, що вивчають облік основних засобів з різних точок зору. Розглянемо декілька тлумачень терміну «основні засоби» в табл. 1.

Таблиця 1

Трактування поняття «основні засоби»

Автор	Визначення поняття
Бутинець Т. А. [2]	1) Основні засоби як вкладений капітал, і, відповідно, повинні обліковуватися за собівартістю і їх можна порівняти до витрат майбутніх періодів (динамічний баланс); 2) основні засоби як ресурс, що знаходиться на підприємстві (статичний баланс).
Гетьман О. О. [3]	Основні фонди – це засоби праці, що беруть участь у виробництві тривалий час (більше 365 днів), не змінюють своєї речовинної форми і переносять свою вартість на щойно виготовлений продукт частинами, по мірі їх зносу (шляхом амортизаційних відрахувань).

Гречко С. М. [4]	Основним засобом визнається той необоротний актив, що призначений для господарської діяльності, тобто планується використовувати в господарській діяльності.
Довгалюк Н. В. [5]	Основні засоби – матеріальні активи підприємства будь-якої форми власності, що неодноразово беруть участь у виробничих циклах, зберігають свою натуральну форму, переносячи свою вартість на вироблену продукцію частинами, строк використання яких перевищує один рік (або операційний цикл), призначені для експлуатації самим підприємством, для надання в оренду іншим фізичним чи юридичним особам, що в сукупності дає змогу підприємству одержувати економічну вигоду.
Неміш Ю. В. [6]	Основні засоби – це вартісно виражені ресурси, які утримуються суб'єктом господарювання з метою використання в процесі виробництва, постачання товарів і послуг, надання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних чи соціально-культурних функцій, очікуваний строк експлуатації яких становить не менше одного року чи визначається межами операційного циклу понад один рік, вартість яких зменшується в процесі використання.
Сук Л. К., Сук П. Л. [7]	Основні засоби підприємства, установи – це сукупність матеріально-речових цінностей, що діють у натуральній формі протягом тривалого часу як у сфері матеріального виробництва, так і у невиробничій сфері.

Отже, вітчизняні вчені обов'язково спираються на нормативні документи при визначенні поняття «основні засоби», але для більшої деталізації вносять свої корективи до тлумачення. О. О. Гетьман та А. М. Михайлов приділяють більше уваги до мінімального строку використання основних засобів та на амортизаційні відрахування, які переносяться на виготовлений продукт. С. М. Гречко та Л. К. Сук наголошують на матеріально ціннісний характер засобів, як у виробничій так і невиробничій сфері, спрощуючи інші деталі. Н. В. Довгалюк та Ю. В. Неміш наділяють увагою здатність основних засобів приносити економічну вигоду підприємству від оренди та адміністративних послуг.

Узагальнивши наукові трактування поняття «основні засоби», можна зробити висновок, що основні засоби – це матеріальні активи, що відповідають класифікації згідно чинного законодавства, вартістю більше 6000 грн та строком корисного використання більше одного року, які після закінчення виробничого циклу чи року служби приносять економічну вигоду. Якщо установі для цілей оподаткування потрібно визначити, чи є об'єкт основним засобом, то необхідно користуватися критерієм, наведеним у п. 14.1.138 Податкового кодексу України – 20000,00 грн [8].

Список використаних джерел

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 7 «Основні засоби»: наказ Міністерства фінансів України від 27.04.2010 № 92. URL: [http:// zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00](http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00).
2. Бутинець Т. А. Основні засоби: точка зору економіста. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. 2012. № 2(23). С. 22–36.
3. Економіка підприємства: навч. посіб. / О. О. Гетьман, В. М. Шаповал. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 488 с.
4. Гречко С. М. Особливості визнання основних засобів в цілях бухгалтерського обліку та оподаткування. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. 2011. № 3(21). С. 23–31.
5. Даниленко О. Шляхи удосконалення організації обліку основних засобів та інвестиційної нерухомості. *Аудитор України «Облік і звітність»*. 2015. № 6(235). С. 34–40.
6. Неміш Ю. В. Поняття «основні засоби» у сучасних наукових дослідженнях. *Аграрна економіка*. 2012. № 3–4 (Т. 5). С. 181–187.
7. Фінансовий облік: навч. посіб. / Л. К. Сук, П. Л. Сук. Київ: Знання, 2012. 647 с.
8. Кодекс податковий України № 2755-VI від 02.12.2010, редакція № 2654-IX, 2888-IX від 01.04.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

Анастасія Благополучна

ПРЕМІУМ ШОКОЛАД ІЗ ВИНА ЯК ПРОДУКТ БЕЗВІДХОДНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Темний шоколад користується популярністю протягом кількох десятиліть завдяки своїй величезній користі для здоров'я. Він містить кілька корисних для здоров'я факторів (біоактивні компоненти – поліфеноли, флавоноїди, проціанідини, теоброміни тощо, а також вітаміни та мінерали), які позитивно модулюють імунну систему людини. Він захищає від серцево-судинних захворювань, певних типів раку та інших розладів, пов'язаних із мозком, таких як хвороба Альцгеймера, хвороба Паркінсона тощо [1].

Темний шоколад вважається функціональною їжею завдяки своїм протидіабетичним, протизапальним і антимікробним властивостям. Він також відіграє добре відому роль у контролі ваги та зміні ліпідного профілю до здорового напрямку. Але під час обробки чорного шоколаду втрачається ряд поживних речовин (поліфенол, флавоноїди, флаван-Зол,